

De leugen van het heldendom

Verleden week stelden we in het eerste testament vast dat de begrafenis van de opstandige zoon van David, Absalom, - de vader van de vrede - eerder ironisch beschreven werd: een diepe put, een hoop stenen en een ongebruikte zuil, die Absalom nog tijdens zijn leven opgericht had om zeker te zijn niet te worden vergeten.

Wat een tegenstelling met de herdenking in Ieper op 11 november aan de Menenpoort met de echtgenoot van koningin Elisabeth van Engeland, onze prins Laurent en onze Vlaamse minister president. Gelijktijdig in Brussel de hulde aan de zuil van de Onbekende soldaat met als toemaatje hoe die onbekende soldaat ooit uitgekozen was in Brugge.

Vandaag raadplegen we het tweede testament en de evangeliën in het bijzonder.

Herinnert u zich passages waar het graf voorkomt?

- "Laat de doden hun doden begraven" in een roepingsverhaal
- het verwijt aan de schriftgeleerden: "witgekalkte graven"
- Johannes de Doper werd na zijn onthoofding door zijn leerlingen in een graf gelegd
- het graf van Jezus, na drie dagen leeg
- de opwekking van Lazarus

We gaan dieper in op dit lange verhaal in **Johannes 10, 45-11,,54** ook al omdat het bijna nooit volledig gelezen wordt tijdens uitvaarten.

Enkel Johannes vertelt dit verhaal zodat we ons kunnen afvragen of hij dat niet doet om een LEEMTE op te vullen bij de drie anderen, namelijk wat gebeurd is tussen de begrafenis van Jezus en zijn verschijningen op paasmorgen?

Kunstenaars hebben gemeend ook die leemte te moeten opvullen, o.a. de grote Rembrandt maar op bestelling van zes lijdensstaferelen. De catacomben die zich toespitsen op de verrijzenisverhalen hebben de opwekking van Lazarus wel regelmatig geschilderd. Je vindt een afbeelding links op de wand.

Vandaar de hypothese dat Johannes dit verhaal gecomponeerd heeft om die leemte op te vullen. In de opwekking van Lazarus tekent Johannes de dood van Jezus en zijn opwekking uit de dood. Hij doet dit vaker. De bruiloft van Kana, Jezus wandelt over het meer, de dramatiek van zijn evangelie als de drie verzoeken van de Satan. De wonderen reduceert Johannes tot zeven wondertekenen, waarvan dit verhaal het laatste is.

Omwille van de bijbelse geografie beginnen we het verhaal in Joh 10,45.

45 Jezus ging terug naar de overkant van de Jordaan, naar de plaats waar Johannes eerder gedoopt had.

44 Daar bleef hij. Veel mensen kwamen naar hem toe;

Ze zeiden: "Johannes heeft weliswaar geen wondertekenen gedaan, Maar alles wat hij over deze man gezegd heeft, is waar.

47 En velen kwamen daar tot geloof in hem;

De verwijzing naar de Jordaan, de grensrivier en de plaats van de beslissing, is de plaats waar Jezus verblijft.

Dan begint het eigenlijke verhaal met drie remmende factoren, die de verwachting van de lezer moeten versterken

11,1 Er was iemand ziek, een zeker Lazarus uit Betanie, Het dorp waar Maria en haar zuster Martha woonden -

Dat was de Maria die Jezus met olie gezalfd heeft en zijn voeten met haar haren afgedroogd;

De zieke Lazarus was haar broer.

3 De zusters stuurden iemand naar Jezus toe met de boodschap: "Heer, uw vriend is ziek".

4 Toen Jezus dit hoorde zei hij: "Deze ziekte loopt niet uit op de dood, maar op de eer van God, zodat de zoon van God geëerd zal worden."

5 Jezus hield veel van Martha en haar zuster, en van Lazarus;

6 Maar toen hij gehoord had dat Lazarus ziek was, bleef hij toch nog twee dagen waar hij was.

7 Daarna zei hij tot zijn leerlingen: "Laten we teruggaan naar Judea. "

8 "Maar rabbi", protesteerden de leerlingen, "de Joden wilden u stenigen, en nu wilt u daar toch weer naartoe?"

9 Jezus zei: "Telt de dag geen twaalf uren? Wie overdag loopt, struikelt niet, want hij ziet het licht van de wereld,

10 maar wie 's nachts loopt, struikelt doordat hij geen licht heeft;"

11 Nadat hij dat gezegd had zei hij: "Onze vriend Lazarus is ingeslapen, ik ga hem wakker maken;"

12de leerlingen zeiden: "Als hij slaapt, zal hij beter worden, Heer." Ze dachten dat hij het over slapen had, terwijl Jezus bedoelde dat hij gestorven was.

14 Toen zei hij hun ronduit

15 "Lazarus is gestorven, en om jullie ben ik blij dat ik er niet bij was, nu kunnen jullie tot geloof komen. Laten we dan nu naar hem toe gaan."

Allesbehalve een normale reactie bij het bericht van een ziekte.

Eerst een opwerping van de leerlingen, dan een korte gelijkenis en tenslotte een misverstand.

Ik vat het vervolg van het verhaal samen als een geleidelijke vereenzaming van de protagonist Jezus, die oog in oog met de dode Lazarus komt te staan.

38 Jezus liep naar **het graf**, een spelonk met een steen voor de opening.

39 Hij zei: "Haal de steen weg!" Marta, de zuster van de dode zei: "Maar Heer, de stank, hij ligt hier al vier dagen.

40 Jezus zei tot haar: "ik heb je toch gezegd dat je Gods groothedi zult zien als je gelooft. "

41 Toen haalden ze de steen weg. Daarop keek hij omhoog en zei: " Vader, ik, dank u omdat je mij verhoord hebt. U verhoort mij altijd, dat weet ik, maar ik zeg dit ter wille van al die mensen hier, opdat ze zullen geloven dat u mij gezonden hebt.'

44 Daarna riep hij: "**Lazarus, kom naar buiten!**" De dode kwam te voorschijn, zijn handen en voeten in linnen gewikkeld, en zijn gezicht bedekt door een doek.

Jezus zei tegen de omstanders: "**Maak de doeken los, en laat hem gaan.** "

Gesneuvelde soldaten , kom naar buiten!

Verrijs, sta op!

De graven zijn leeg.

Wat zoekt gij de levenden bij de doden?;

Laat de doden hun doden begraven.

En de grootste kritiek op herdenkingen ligt opnieuw in de hemelvaart, zoals Mozes en Elia. Graven zijn overtollig.

Herdenkingen hebben geen nut, tenzij een religieuze behoefte maar niet in bijbels gelovige zin;

Mensen leven voort niet in een graf maar in de verhalen.

De zinloosheid wordt niet toegedekt maar opgenomen in de boodschap, van de verrijzenis.

Onze taak als gelovige is alles NU in het werk stellen om de mechanismen die de oorlog voorbereiden, te ontmaskeren, zoals de film JFK van Oliver Stone, het zondebokmechanisme van demoord op de Kennedy's aanklaagt..

Om het collectief geheugen te genezen van de trauma's, rekenen op vergeving en samenkomen rond brood en wijn.

Patrick Perquy,

De Lier, 17 november 2013